

Myndigheten för
samsällsskydd
och beredskap

Risk- och sårbarhetsanalyser 2013

Återkoppling av myndigheters redovisningar
baserade på risk- och sårbarhetsanalyser

-Tema samhällsviktig verksamhet

MSB:s kontaktpersoner:
Alexandra Grundel, 010-240 51 83
Omar Harrami, 010-240 53 59

Publikationsnummer MSB767 - november 2014
ISBN 978-91-7383-501-5

Innehåll

1. Inledning	5
1.1 Redovisning av risk- och sårbarhetsanalyser	5
1.2 MSB:s återkoppling 2013.....	5
1.3 Val av tema	6
1.4 Läsanvisning	6
2. Metod	7
2.1 Underlag	7
2.2 Metod och analys	7
2.2.1 Genomgång av redovisningarna.....	7
2.2.2 Fördjupningsmöten.....	7
3. Resultat	9
3.1 Myndigheternas redovisning av samhällsviktig verksamhet 2012	9
3.2 Myndigheternas redovisning av samhällsviktig verksamhet 2013	10
3.3 Fördjupning av 2013 års redovisningar.....	13
4. Diskussion	19
5. Slutsatser och rekommendationer	23
Referenslista	25
Bilaga 1: Frågeunderlag för genomgång av redovisningar 2013	26
Bilaga 2: Diskussionsunderlag för fördjupningsmöten.....	28

Sammanfattning

I denna rapport lämnar Myndighet för samhällsskydd och beredskap (MSB) sin återkoppling på myndigheternas redovisningar av risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) 2013.

I år har återkopplingen fokuserat på att studera redovisningarna av identifierad samhällsviktig verksamhet. Arbetet har bestått av en genomgång av myndigheternas RSA-redovisningar och efterföljande fördjupningsmöten med sju av de redovisande myndigheterna. Rapporten ger exempel på myndigheternas arbete med att identifiera samhällsviktiga verksamheter och en övergripande beskrivning av hur denna redovisats.

Resultaten visar på att det finns stora variationer på redovisningarna vad gäller utseende och innehåll. Resultaten visar också på att det finns flera tolkningar av syftet med redovisningen av identifierad samhällsviktig verksamhet. Det finns också flera tolkningar av begreppet samhällsviktig verksamhet. I rapporten diskuteras hur dessa aspekter, tillsammans med andra orsaker som beskrivs i resultatkapitlet, bidrar till att redovisningarna ser väldigt olika ut.

En av slutsatserna i rapporten är att redovisningarna av samhällsviktig verksamhet, som de ser ut idag, har en begränsad användbarhet. Ytterligare en slutsats är att myndigheterna direkt eller indirekt ifrågasätter flera grundläggande aspekter av arbetet med samhällsviktig verksamhet.

I rapporten ges slutligen rekommendationer till redovisande myndigheter och till det utvecklingsarbete som bedrivs inom MSB.

1. Inledning

I denna rapport lämnar Myndighet för samhällsskydd och beredskap (MSB) sin återkoppling på myndigheternas redovisningar av risk- och sårbarhetsanalyser (RSA) 2013. I år har återkopplingen fokuserat på att studera redovisningarna inom ett tematiskt område – samhällsviktig verksamhet.

1.1 Redovisning av risk- och sårbarhetsanalyser

Myndigheter som har ett särskilt ansvar enligt förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap (benämns fortsättningsvis krisberedskapsförordningen) ska årligen lämna en redovisning baserad på sin genomförda RSA. Redovisningen ska följa MSB:s föreskrifter om statliga myndigheters risk- och sårbarhetsanalyser (MSBFS 2010:7).

Syftet med RSA:er är att öka medvetenheten och kunskapen hos beslutsfattare och verksamhetsansvariga om de hot, risker och sårbarheter som kan finnas inom det egna verksamhetsområdet samt att skapa ett underlag för egen planering. Underlaget är dessutom en informationskälla till medborgare och anställda. Utöver detta bidrar analyserna även till att ge en bild av de risker och sårbarheter som finns i samhället i stort samt att de kan ge underlag för samhällsplanering.¹

RSA:erna ska tillgodose två perspektiv. De bör dels kunna utgöra underlag för den egna organisationen och dess ansvarsområde, dels kunna bidra till en samlad riskbild för hela samhället. Aktörernas RSA:er bidrar därigenom till att minska samhällets sårbarhet och öka förmågan att hantera kriser och extraordinära händelser. Därför är det, för samhällets krisberedskap, viktigt att det underlag som olika aktörer lämnar in är av god kvalitet.²

Myndigheternas redovisningar används på olika sätt, bland annat som underlag i den samlade bedömning av förmågor, risker och sårbarheter i samhällets krisberedskap som MSB årligen lämnar till regeringen³. Vidare används redovisningarna som underlag för att utveckla MSB:s stöd till aktörerna.

1.2 MSB:s återkoppling 2013

Det primära syftet med återkopplingen är att skapa en övergripande bild av myndigheternas arbete med RSA:er, samt att stödja och bidra till att utveckla området. I årets återkopplingsrapport görs detta genom en fördjupning i temat samhällsviktig verksamhet. .

¹ MSB, 2011. Vägledning för risk- och sårbarhetsanalyser, MSB245 – april 2011

² Ibid

³ Risker och förmågor 2013: Redovisning av regeringsuppdrag om nationell risk- och förmågebedömning, MSB658 – april 2014

Målgrupperna för rapporten är i första hand statliga myndigheter enligt 11 § krisberedskapsförordningen. Interna målgrupper inom MSB är de verksamheter som arbetar med utveckling, stöd och uppföljning av samhällets krisberedskap. Rapporten kan även vara av intresse för andra aktörer som arbetar med krisberedskapsfrågor.

1.3 Val av tema

Årets återkoppling är en fördjupning inom temat samhällsviktig verksamhet. MSB har valt att göra en fördjupad återkoppling mot bakgrund av att en generell återkoppling av myndigheternas redovisningar inte antas skilja sig så mycket från föregående år.

Valet av fördjupningstema motiveras bland annat utifrån resultatet från förra årets återkoppling⁴ (se avsnitt 3.1 Myndigheternas redovisning av samhällsviktig verksamhet 2012), pågående arbete inom Handlingsplanen för skydd av samhällsviktig verksamhet⁵ samt att ämnet tillhör ett av MSB:s prioriterade områden⁶.

1.4 Läsanvisning

Redovisningen av återkopplingen är uppdelad i en resultatdel och en diskussionsdel.

Resultaten redovisas i kapitel tre som innehåller en sammanfattning av identifierad samhällsviktig verksamhet för 2012, en sammanställning av samhällsviktig verksamhet 2013 samt resultatet av de fördjupningsmöten som genomförts under 2014.

Kapitlet fyra innehåller intressanta aspekter som framkommit vid genomgången av 2013 års redovisningar, fördjupningsmötena samt en jämförelse med föregående års återkopplingsrapport.

⁴ Risk- och sårbarhetsanalyser 2012, återkoppling av myndigheters redovisningar baserade på risk- och sårbarhetsanalyser, MSB588 – augusti 2013

⁵ Handlingsplan för skydd av samhällsviktig verksamhet, MSB597 – december 2013

⁶ Inriktning för MSB:s verksamhet 2015-2018, Utgångspunkt för verksamhetsplanering, Dnr 2014-3042

2. Metod

2.1 Underlag

Underlaget som analyseras i denna rapport består i de redovisningar, baserade på RSA:er med särskild förmågebedömning, för år 2013 som myndigheterna har skickat in. Med myndigheterna avses de som har ett särskilt ansvar enligt 11 § i krisberedskapsförordningen och de som MSB beslutat⁷ ska redovisa en sammanställning av sin RSA med stöd av 9 § i samma förordning. Utgångspunkten för detta beslut var scenariot för den särskilda förmågebedömningen 2013, störningar i användningen av Global Navigation Satellite System (GNSS).

2.2 Metod och analys

2.2.1 Genomgång av redovisningarna

En genomläsning av inkomna redovisningar har gjorts utifrån ett antal frågor. Frågeställningarna har utgjort ett stöd för att undersöka om och hur myndigheterna redovisar identifierad samhällsviktig verksamhet (se bilaga 1). Frågorna har utvecklats utifrån föregående års frågeställningar gällande samhällsviktig verksamhet⁸.

En kvalitativ metod har sedan använts för att analysera de olika delarna i myndigheternas redovisningar. Tolkning och analys av materialet har skett med utgångspunkt i § 5 och p. 3 i föreskriften MSBFS 2010:7 om statliga myndigheters RSA:er.

2.2.2 Fördjupningsmöten

För att få fördjupad och kompletterande information om myndigheternas redovisning av och arbete med samhällsviktig verksamhet har fördjupningsmöten genomförts. MSB har träffat tre länsstyrelser och fyra centrala myndigheter. Aktörerna valdes för att få en blandning av myndigheter som har redovisat informationen om samhällsviktig verksamhet på olika sätt.

Dialogen har gett MSB mer kunskap om och större förståelse för myndigheternas arbete med samhällsviktig verksamhet som underlag för bland annat utveckling av stöd och inriktning för området. Det har även bidragit till att bättre kunna tolka det material som myndigheterna har redovisat för 2013.

⁷ Beslut om inlämning av risk- och sårbarhetsanalyser inklusive särskild förmågebedömning 2012, dnr 2012-4367

⁸ Risk- och sårbarhetsanalyser 2012. Återkoppling av myndigheters redovisningar baserade på risk- och sårbarhetsanalyser, MSB588 – augusti 2013

Det bör noteras att den information som har framkommit via fördjupningsmötena bör betraktas som en blandning av myndighetens och den enskilde handläggarens syn på frågorna.

Diskussionsunderlaget som användes vid fördjupningsmötena redovisas i bilaga 2.

3. Resultat

3.1 Myndigheternas redovisning av samhällsviktig verksamhet 2012

I återkopplingsrapporten för 2012 beskrevs flera skillnader i myndigheternas redovisning av identifierad samhällsviktig verksamhet. Det handlade bland annat om vilken definition av samhällsviktig verksamhet som hade använts, i vilken omfattning och detaljeringsgrad som verksamheterna hade identifierats och beskrivits samt det material och underlag som hade använts.

Majoriteten av myndigheterna tillämpade föreskriftens definition av samhällsviktig verksamhet medan en noterbar del tillämpade beskrivningen som återfinns i nationell strategi för skydd av samhällsviktig verksamhet.⁹ En handfull myndigheter tillämpade ingen definition alls. Det visade sig mer vanligt förekommande med olika definitioner hos de centrala myndigheterna än hos lässtyrelserna som i större utsträckning hade tillämpat föreskriftens definition.

Myndigheternas beskrivning av identifierad samhällsviktig verksamhet varierade mellan identifierade system och verksamheter till hela sektorer. I återkopplingsrapporten diskuterades huruvida skillnaderna kunde tyda på att redovisningspunkten upplevdes som svår och att myndigheterna i vissa fall inte visste vilken verksamhet var samhällsviktig och därmed inte vilken information som skulle redovisas. Vidare var det otydligt om myndigheterna hade redovisat en fullständig lista på identifierad samhällsviktig verksamhet eller endast ett urval. Ungefär hälften av myndigheterna valde att motivera varför verksamheten hade identifierats som samhällsviktig. Det fanns även ett fåtal centrala myndigheter som inte redovisade någon samhällsviktig verksamhet.

Flera av myndigheterna som redovisade identifierad samhällsviktig verksamhet hänvisade till arbeten som hade skett i samband med pandemiplaneringen¹⁰ och projektet Styrel¹¹. Av de få myndigheter som hade tillämpat värden eller kriterier för att identifiera samhällsviktig verksamhet valde vissa att tillämpa de kriterier som hade tagits fram i samband med Styrel. Ett annat sätt att tillämpa värden eller kriterier på var att identifiera verksamheten med utgångspunkt från definitionen i föreskrifterna, det vill säga att den identifierade verksamheten uppfyllde minst ett av definitionens villkor.

⁹ MSB, 2011, Ett fungerande samhälle i en föränderlig värld: nationell strategi för skydd av samhällsviktig verksamhet, MSB266 – december 2011

¹⁰ Socialstyrelsen, Pandemiberedskap

¹¹ Energimyndigheten 2013, Styrel

3.2 Myndigheternas redovisning av samhällsviktig verksamhet 2013

Genomgången av 2013 års redovisningar har skett utifrån frågeställningar med ett antal svarsalternativ för respektive fråga. Svarsalternativen har använts som stöd för att kategorisera myndigheternas arbete med samhällsviktig verksamhet. I bilaga 1: Frågeunderlag för genomgång av redovisningar 2013 återfinns frågeställningarna med tillhörande kategorier och underkategorier. Avsnittet är uppdelat utifrån de frågeställningar som genomgången av myndigheternas redovisningar har skett emot. Nedan sammanfattas resultaten av genomgången.

Övergripande

Fem av 42 myndigheter bedöms inte ha redovisat någon identifierad samhällsviktig verksamhet. Tre av dessa myndigheter hänvisar till ett tidigare arbete eller en tidigare redovisning där samhällsviktig verksamhet har identifierats och redovisats. Två myndigheter har inte angett varför man inte har redovisat samhällsviktig verksamhet. För ytterligare några myndigheter går det inte bedöma om det är samhällsviktig verksamhet eller inte som redovisats.

Anges om specifika metoder eller verktyg för att identifiera samhällsviktiga verksamheter har använts?

En övervägande majoritet av myndigheterna anger inte om och i så fall vilken metod som har använts för att identifiera den samhällsviktiga verksamheten. Samtidigt finns dock beskrivningar som gör kopplingar till eller direkt hänvisar till Styrel, pandemiplanering och gemensamma arbeten inom till exempel NordSam. Någon enstaka central myndighet har angett att de har genomfört workshops med representanter från olika delar av verksamheten för att identifiera samhällsviktig verksamhet inom myndighetens ansvarsområde. En del myndigheter har även gjort en kartläggning av beroenden till den samhällsviktiga verksamheten, såväl interna som externa. Ett sätt att redovisa detta på är i form av beroendekartor.

Vilka har deltagit i identifieringsarbetet?

I flertalet redovisningar är det otydligt vilka som hade deltagit i identifieringsarbetet och i vissa fall fanns inte informationen redovisad. I någon redovisning anges vilka som har varit med i identifieringen av samhällsviktig verksamhet på exempelvis länsstyrelsen medan det inte anges vilka som har deltagit i identifieringen för länet. Flertalet myndigheter har involverat interna deltagare medan en mindre del har involverat externa deltagare, främst offentliga aktörer. Exempel finns även på enstaka myndigheter som har involverat privata aktörer.

Det är mer vanligt att länsstyrelserna redogör för vilka som har deltagit i identifieringsarbetet.

När gjordes identifieringen och hur ofta uppdateras den?

I majoriteten av fallen framgår det inte när identifieringen gjordes eller hur ofta informationen uppdateras. Av de redovisningar där detta framgår görs hänvisningar till det identifieringsarbete som skedde 2007 och 2009 i samband med pandemiplaneringen, och 2011 i samband med Styrel.

Det är mer vanligt att länsstyrelserna redovisar när identifieringen gjordes då flera gör kopplingar till ovan nämnda arbeten.

Vilket underlag har använts?

Myndigheterna har använt andra myndigheters RSA:er, rapporter av olika slag, erfarenheter från inträffade händelser och resultat från workshops. Flera länsstyrelser anger också att de använder både kommuners och landstings RSA:er vid identifieringen. Det är även vanligt att material som har tagits fram i samband med pandemiplanering och Styrel har utgjort underlag för identifiering.

Framgår det om det är en sammanställning av kommunernas och landstingens RSA-redovisningar eller en regional bedömning? (endast för länsstyrelser)

I majoriteten av länsstyrelsernas redovisningar framgår det inte på vilket sätt de har använt kommunernas och landstingens redovisningar. Det är otydligt om det är en sammanställning av redovisningarna av identifierad samhällsviktig verksamhet eller om länsstyrelsen gjort en regional bedömning/identifiering för länet. I de fall där det framgår hur identifieringen har gjorts är det ungefär lika många som har gjort en sammanställning respektive en ny regional bedömning. Exempel finns också där länsstyrelsen tillsammans med kommunerna och landstinget har gjort ett gemensamt arbete med att identifiera samhällsviktig verksamhet.

Anges brist på information/underlag för att identifiera samhällsviktig verksamhet?

Ingen av myndigheterna anger i sina redovisningar att det finns bristfälligt underlag för att identifiera samhällsviktig verksamhet.

Vilken definition av samhällsviktig verksamhet har tillämpats?

Majoriteten av myndigheterna har använt definitionen som finns i MSBFS 2010:7, men det finns också andra varianter av definition på samhällsviktig verksamhet. Det är främst länsstyrelser som har tillämpat definitionen i föreskriften. Några få myndigheter har använt definitionen som återfinns i Nationell strategi för skydd av samhällsviktig verksamhet medan andra har tillämpat en annan definition eller ett annat begrepp, så som prioriterande åtaganden. I ett fåtal redovisningar framgår inte vilken definition som har tillämpats.

Anges att värden eller kriterier har tillämpats för att identifiera samhällsviktig verksamhet?

Majoriteten av myndigheterna har inte tillämpat några värden eller kriterier för att identifiera samhällsviktig verksamhet. De få myndigheter som har använt

värden eller kriterier hänvisar framförallt till de kriterier som finns i Styrel. En central myndighet har även ställt sina uppgifter mot regeringens mål för samhällets krisberedskap och säkerhet, myndighetsinstruktionen samt målen i regleringsbrevet för budgetår 2013 för att identifiera verksamheter som är samhällsviktiga.

Anges en motivering till den identifierade samhällsviktiga verksamheten?

I ungefär hälften av redovisningarna anges någon form av motivering till de identifierade verksamheterna. Det mest förekommande sättet att motivera en verksamhet är att ge en fördjupad beskrivning av den. Några har också beskrivit eventuella konsekvenser av ett bortfall av verksamheten medan andra har valt att motivera verksamheterna med hjälp av Styrels prioriteringsklasser. Några få myndigheter har valt att motivera verksamheten med att den passar in på ett av villkoren i definitionen av samhällsviktig verksamhet som återfinns i MSBFS 2010:7.

Anges samhällsviktig verksamhet för myndigheten och myndighetens ansvarsområde?

Av de länsstyrelser som har redovisat identifierad samhällsviktig verksamhet har nästintill alla redovisat verksamheter både för myndigheten och för det geografiska områdesansvaret. För de centrala myndigheterna är det mer vanligt att redovisa verksamheter som myndigheten äger eller bedriver. Det är dock i flera redovisningar otydligt vad som är för myndigheten och vad som tillhör ansvarsområdet, speciellt när de delar ansvarsområdet med andra aktörer.

På vilken nivå ges en beskrivning av samhällsviktig verksamhet?

Majoriteten av myndigheterna har redovisat verksamheter men det förekommer även redovisningar av samhällssektorer och viktiga samhällsfunktioner. Det är mer vanligt att länsstyrelser redovisar såväl sektor, funktion som verksamhet medan de centrala myndigheterna tenderar att redovisa samhällsviktiga verksamheter och i några få fall även viktiga samhällsfunktioner.

Identifieras samhällsviktig verksamhet som ägs eller bedrivs av privata aktörer?

Ungefär hälften av myndigheterna har redovisat någon samhällsviktig verksamhet som ägs eller bedrivs av en privat aktör. Detta förekommer främst i länsstyrelsernas redovisningar. Några enstaka centrala myndigheter gör detta mot bakgrund av att de huvudsakligen har privata aktörer inom sitt ansvarsområde.

Görs kopplingar till andra arbeten eller processer som berör samhällsviktig verksamhet?

I ungefär hälften av redovisningarna görs ingen koppling mellan den identifierade verksamheten och andra processer som behandlar samhällsviktig verksamhet. En betydande del av länsstyrelserna gör kopplingar till såväl

pandemiplaneringen och Styrel. Ingen av de centrala myndigheterna redovisar kopplingar till andra processer eller arbeten.

Framgår det tydligt om redovisningen av samhällsviktig verksamhet är en fullständig beskrivning eller endast utgör exempel?

I majoriteten av redovisningarna går det inte att utläsa om det är ett urval av verksamheter för myndigheten och ansvarsområdet eller om det är en fullständig redovisning av samhällsviktig verksamhet.

Görs skillnad/gruppering på olika samhällsviktiga verksamheter?

I några fall grupperar myndigheterna de samhällsviktiga verksamheterna utifrån bland annat nivå så som kommunala och regionala verksamheter, viktighet så som grad av kritisk betydelse och prioritet utifrån olika klasser. Det är främst länsstyrelser som gör denna indelning av samhällsviktiga verksamheter.

Görs kopplingar mellan egna samhällsviktiga verksamheter och andra aktörers beroenden av dem?

I några enstaka fall görs denna koppling av centrala myndigheter. En myndighet har identifierat och beskrivit såväl interna som externa intressenter för respektive identifierad verksamhet.

Finns det information i andra avsnitt som implicit eller explicit skulle kunna ses som samhällsviktig verksamhet?

I flera fall finns det information i andra avsnitt i redovisningarna som skulle kunna utgöra samhällsviktig verksamhet. Detta förekommer främst i de redovisningar som under avsnittet om samhällsviktig verksamhet har redovisat sektorer och funktioner istället för verksamheter. Det är också något som har redovisats i avsnittet om myndigheten och myndighetens ansvarsområde där flertalet länsstyrelser beskriver länet med exempelvis vattentäkter, vägar, hamnar, tunnlar och flygplatser som skulle kunna klassas som samhällsviktiga.

3.3 Fördjupning av 2013 års redovisningar

Genomläsningen av 2013 års redovisningar följdes upp med fördjupningsmöten under 2014. Sju myndigheter valdes ut för att få en bättre förståelse för innehållet i myndigheternas redovisningar och för analysarbetet bakom. Resultaten från mötena redovisas nedan.

Avsnittet är uppdelat utifrån de frågeställningar som diskuterades vid fördjupningsmötena.

Vart ligger arbetet med samhällsviktig verksamhet, organisatoriskt och processmässigt?

Tre av fyra centrala myndigheter beskriver att arbetet med att identifiera samhällsviktig verksamhet är en integrerad del av RSA-arbetet. Dessa bedriver inte något separat arbete kring skydd av samhällsviktig verksamhet vid sidan

av RSA-arbetet. En av myndigheterna beskriver att arbetet är kopplat till verksamhetsmål och den s.k. FISKEN¹²-processen, som har mer fokus på uppgifter och mindre fokus på kriser.

Två av myndigheterna anser att de själva inte bedriver någon samhällsviktig verksamhet, men att de har en tillsynsroll och att de analyserar ”sektorn”/marknaden och aktörerna som bedriver verksamhet inom deras ansvarsområden.

En av de centrala myndigheterna använder inte begreppet samhällsviktig verksamhet utan ”skyddsvärt”. En annan myndighet menar att arbetet inom deras ansvarsområde skulle bli mer relevant och underlättas om begreppen ”samhällsviktig infrastruktur” eller ”kritiskt infrastruktur” användes. Samma myndighet menar att den verksamhet som bör betraktas som samhällsviktig beror på sammanhanget eftersom det är samma verksamhet och infrastruktur som används både i vardag och i kris. Istället skulle myndigheten vilja identifiera andra samhällsviktiga verksamheters beroende av infrastrukturen inom myndighetens ansvarsområde.

Två av länsstyrelserna anser att arbetet med att identifiera samhällsviktig verksamhet inte är en egen process utan en del av RSA-arbetet. En av dessa använder den samhällsviktiga verksamheten som har identifierats i arbetet med Styrel. En länsstyrelse menar att det inte är tydligt om det är en egen process eller om det är en del i RSA-processen.

Hur upplevs arbetet med att identifiera samhällsviktig verksamhet?

Myndigheterna uttrycker olika åsikter avseende hur de upplever arbetet med att identifiera samhällsviktig verksamhet. Några ser inga större problem med att identifiera verksamheterna men upplever att det är svårare att fortsätta arbetet efter identifieringsfasen.

Andra myndigheter upplever att arbetet kan vara otydligt, komplext och omfattande. En myndighet tydliggör problematiken med att peka ut viss avgränsad del inom sektorn/ansvarsområdet som skulle vara samhällsviktig verksamhet då det är samma infrastruktur som används både i vardag och i kris. En annan upplever tolkningsproblematik kopplat till begreppet då de anser att samhällsviktig verksamhet är skydd av en fysisk infrastruktur, inte en verksamhet. Samtidigt ser en annan myndighet att samhällsviktig verksamhet rör sig om en aktivitet och inte en infrastruktur. Det mot bakgrund av att myndigheten har flera hanterande åtaganden än fysiska infrastrukturer. Det upplevs också som svårt att veta vad som är en samhällsviktig verksamhet vid en allvarlig händelse och vad som är samhällsviktig verksamhet i vardagen då befintligt stöd främst fokuserar på allvarliga händelser.

Några länsstyrelser anser att det är otydligt på vilken detaljeringsnivå som den samhällsviktiga verksamheten ska redovisas då det i MSBFS 2010:7 står att det ska vara en övergripande beskrivning. Även identifieringssvårigheter av samhällsviktig verksamhet inom det geografiska områdesansvaret lyfts. Bland annat mot bakgrund av svårighet att få information och deltagande av andra

¹² Förordning (1995:1300) om statliga myndigheters riskhantering

aktörer. Detta gäller speciellt där länsstyrelsen inte har ett tydligt myndighetsuppdrag eller då verksamheter omfattas av sekretess.

En myndighet har också gett uttryck för att det finns interna försvårande omständigheter så som otydlig ansvarsfördelning, mandat och relation till myndighetens övergripande planeringsprocess.

Vissa upplever en bra samverkan med både privata och offentliga aktörer inom sektorn/ansvarsområdet medan andra upplever svårigheter med att involvera de privata aktörerna.

Vilka har deltagit i identifierings- och analysarbetet?

Vilka som har deltagit i identifierings- och analysarbetet varierar. Från att endast involvera interna aktörer till att processen sker i samverkan med både interna, externa, offentliga och privata aktörer. Även på vilket sätt man har involverat aktörerna varierar. Till exempel kopplat till att identifiera den egna verksamheten respektive verksamheten i ansvarsområdet/geografisk områdesansvaret. Externa aktörer har involverats på olika sätt, allt från att de har deltagit i arbetet till att de har fungerat som remissinstans och bollplank.

I länsstyrelsernas arbete har deltagande från interna och externa aktörer varierat i stor grad. En länsstyrelse har endast involverat interna aktörer. En annan har byggt sin identifiering på det arbete som har gjorts inom Styrel medan en tredje har involverat kommunen och landstinget samt använt både privata och offentliga aktörer som stöd/bollplank i identifieringsarbetet.

Alla utom en central myndighet har på något sätt involverat externa aktörer så som kommuner, landsting, andra myndigheter, privata företag och olika samverkansgrupper. Det skiljer sig mellan vilka aktörer som har involverats i arbetet beroende på det ansvarsområde som myndigheten har. Det skiljer sig även i vilken omfattning som interna och externa aktörer har deltagit i identifierings- och analysarbetet. En myndighet har delat upp redovisningen i en för myndigheten och en för sektorn vilket har påverkat vilka som har deltagit.

Kommuniceras identifierad samhällsviktig verksamhet till berörda aktörer, interna och externa?

Ingen av myndigheterna har någon specifik aktivitet för spridning av information kring den identifierade samhällsviktiga verksamheten. Det gäller varken en generell sammanställning av identifierade verksamheter eller en riktad information/kommunikation till de som äger eller bedriver verksamhet som har identifierats. De flesta myndigheterna beskriver däremot att de kommunicerar RSA-redovisningen till relevanta myndigheter. Någon myndighet har även en mer specifik kommunikation av identifierade hot och risker till berörda aktörer. Några myndigheter anger att man sprider resultatet internt till de som är berörda, till exempel till ledningen och de som ansvarar för den samhällsviktiga verksamheten.

Använder ni er av andra analyser och identifieringsarbeten? (exempelvis Styrel och pandemiplaneringen)

Flera av myndigheterna använder andra analyser och identifieringsarbeten så som Styrel, pandemiplanering, civilförvarsplanering och den nationella risk- och förmågebedömningen.

Två av länsstyrelserna använder på olika sätt material som har tagits fram i arbeten med pandemiplanering och med kommunernas Styrelarbete. En av länsstyrelserna trycker på att det är två bra analyser men att det inte kan användas rakt av, då det ena belyser verksamheter som har ett stort beroende av personal och det andra verksamheter som är beroende av el. Vidare anser en länsstyrelse att det som kommunerna och landstinget har identifierat som samhällsviktig verksamhet i ovan nämnda arbeten inte per automatik är regionalt viktigt. Det finns även viss problematik med att använda materialet då det omfattas av sekretess, vilket begränsar möjligheten för länsstyrelsen att ta del av informationen.

Länsstyrelserna beskriver också att man i civilförvarsplaneringen (totalförvarsplaneringen) har identifierat (samhälls-)viktiga anläggningar och verksamheter. Bland annat genom att använda militärgeografisk information. Detta arbete har flera beröringspunkter och likheter med redovisningen av identifierad samhällsviktig verksamhet i RSA-redovisningen.

Flera länsstyrelser beskriver att de läser de centrala myndigheternas RSA:er, men menar att de i många fall inte innehåller information som direkt är användbar för länsstyrelserna. Samtidigt anser en av de centrala myndigheterna att sektorsmyndigheter borde kunna ta fram konsekvensbeskrivningar för olika scenarier i syfte att stödja till exempel länsstyrelserna i deras arbete. Det mot bakgrund av att sektorsmyndigheterna har god kunskap om den egna samhällsviktiga verksamheten och konsekvenserna av en störning eller bortfall i denna. De centrala myndigheterna har till skillnad från länsstyrelserna inte använt sig av Styrel och pandemiplaneringen i samma utsträckning. Endast en myndighet har använt materialet, och då som referensmaterial. Två myndigheter nämner att de har använt den nationella risk- och förmågebedömningen och tillhörande workshops som underlag. Majoriteten av de centrala myndigheterna nämner även att de använder andra analyser och kartläggningar i arbetet.

En central myndighet beskriver att användningen av andra analysarbeten inte berör de aktörer som verkar inom deras ansvarsområde i någon större omfattning, då de huvudsakligen har sin verksamhet/infrastruktur utanför Sverige.

En av myndigheterna lyfter att de vill utveckla användningen av utvärderingar från nationella och internationella övningar.

Är det en fullständig redovisning av samhällsviktig verksamhet eller exempel/urval?

De flesta myndigheterna menar att man i sina redovisningar ger en övergripande, sammanfattande eller koncentrerad beskrivning av den identifierade samhällsviktiga verksamheten. Några av myndigheterna anger att arbetet är under utveckling och att man har för avsikt att redovisa en mer eller mindre fullständig lista.

En del myndigheter ger inte en klar bild av vad som har redovisats, vissa pendlar även i diskussionen mellan att det är exempel/sammanfattning och en fullständig redovisning.

Beskriv hur ni ser på ansvarsfördelningen mellan kommuner och landsting i identifieringsarbetet och redovisningen (länsstyrelser)?

Två av länsstyrelserna upplever att ansvarsfördelningen mellan länsstyrelsen, kommunen och landstinget för identifiering och redovisning av samhällsviktig verksamhet är otydlig. En annan länsstyrelse beskriver att man bygger arbetet underifrån. Det görs ingen ny identifiering utan man använder det material som kommunen och landstinget har tagit fram i Styrelarbetet.

Hur jobbar ni vidare med samhällsviktig verksamhet efter identifieringsarbetet?

Myndigheternas arbete efter identifieringen sker på olika sätt. Någon anser att det fortsatta arbetet ingår i myndighetens ordinarie uppdrag medan andra anser att det ibland är otydligt kring vem som ansvarar för efterarbetet och hur det ska bedrivas.

En av länsstyrelserna ser att målet med deras arbete är att identifiera och prioritera den samhällsviktiga verksamheten. Deras erfarenhet är att åtgärdsförslag behöver vara tydliga och konkreta för att kunna hanteras av myndigheten. Andra anser att det är otydligt vad som ska göras efter identifieringen då redovisningspunkten i MSBFS 2010:7 endast avser en övergripande beskrivning av identifierad samhällsviktig verksamhet. Däremot ser de att identifieringen kan användas i andra sammanhang, till exempel i beslut enligt Skyddslag (2010:305). De ser även vinster med att använda materialet som underlag i riskidentifieringen och konsekvensbedömningen.

Flera av de centrala myndigheterna nämner att arbetet med den samhällsviktiga verksamheten ingår i deras ordinarie ansvar då myndighetens uppdrag bland annat omfattar tillsyn och uppföljning. En av dessa tydliggör att man inte specifikt använder sig av begreppet samhällsviktig verksamhet men att det i annan lagstiftning redan ingår krav på bland annat riskhantering och kontinuitetshantering för aktörerna inom myndighetens ansvarsområde.

En annan myndighet arbetar vidare med kommunikation till berörda aktörer i form av en åtgärdsrapport. De ger också direkta synpunkter och förslag på åtgärder för den egna samhällsviktiga verksamheten.

Har ni något övrigt som ni vill tillägga kopplat till redovisningen?

Flera av myndigheterna önskar tydlighet och systematik gällande vilken nivå den identifierade samhällsviktiga verksamheten ska redovisas på. Frågan om varför man gör en identifiering på regional nivå lyfts också, likaså vad materialet ska användas till. Frågan om sekretess kopplat till detaljeringsnivå i redovisningen tas också upp i samband med att resultatet publiceras på myndigheternas hemsidor.

En av länsstyrelserna ser inte värdet av att redovisa den identifierade samhällsviktiga verksamheten specifikt utan att det är ett underlag för

riskidentifieringen och konsekvensanalysen. En annan central myndighet beskriver att man arbetar med scenarier för att identifiera samhällsviktiga verksamheter som till en början inte är så uppenbara. Det finns även länsstyrelser som ser behov av samordning mellan arbetet med skydd av samhällsviktig verksamhet, RSA, Styrel, totalförvarsplanering och skyddsobjekt. En samordning bidrar till att skapa samsyn i frågorna och minskar dubbelarbete.

En central myndighet menar att det inom deras ansvarsområde finns samhällsviktig infrastruktur men att det inte går att identifiera samhällsviktiga verksamheter. De önskar därför att man gör en skillnad på och tydliggör beskrivningen av begreppen infrastruktur och verksamhet. Myndigheten ser det som att den samhällsviktiga verksamheten är beroende av samhällsviktig infrastruktur. De menar vidare att myndigheten på så vis kan beskriva olika typer av händelser och vilka konsekvenser det får för den samhällsviktiga infrastrukturen. Analyserna kan i sin tur användas av andra myndigheter för att beskriva de samlade konsekvenserna för samhället.

Flera myndigheter lyfter fram kopplingen till kontinuitetsfrågor. En central myndighet berättar att det finns en god förståelse för kontinuitetsfrågorna kopplat till den samhällsviktiga verksamheten i linjen. Däremot finns det svårigheter att få gehör och medverkan från ledningen. Man tror att ett krav på att myndigheterna ska kontinuitetsplanera för sina verksamheter kan öka uppmärksamheten för frågorna.

En annan myndighet ser att det finns en stark motivering i form av vinstintresse hos aktörerna inom sektorn/ansvarsområdet att kunna upprätthålla verksamheten även vid en händelse eller kris.

Ytterligare en oklarhet som har framkommit vid diskussionerna handlar om samhällsviktig verksamhet som ligger utanför Sveriges gränser. Bland annat frågan om och på vilket sätt den verksamheten ska redovisas.

4. Diskussion

I detta avsnitt diskuteras ett antal frågeställningar baserade på myndigheternas redovisning av samhällsviktig verksamhet för 2012 och 2013 samt utifrån resultatet från fördjupningsmötena som genomfördes under 2014.

Förhållandet mellan redovisningar och fördjupningsmöten

Det är tydligt att resultatet från den övergripande återkopplingsrapporten från 2012, årets koncentrerade läsning av samhällsviktig verksamhet och fördjupningsmötena varierar i både omfattning och detaljeringsgrad.

I 2012 års återkopplingsrapport beskrevs att myndigheterna använde olika definitioner av samhällsviktig verksamhet, att de redovisade den identifierade verksamheten på olika sätt och att underlaget som hade använts varierade. Årets genomgång av de inrapporterade redovisningarna har gett en bättre bild av myndigheternas arbete men trots det finns svårigheter att tolka materialet på ett entydigt sätt. Även om årets fördjupade genomgång ger mer information jämfört med förra årets mer övergripande genomgång, så är det tydligt att fördjupningsmöten med myndigheterna ger ännu mer information och förståelse för redovisningen och arbetet som sådant.

Årets genomläsning ger en bättre bild av hur och vad myndigheterna har identifierat som samhällsviktig verksamhet men ingen tydlig förståelse för materialet. Möjligheten att genomföra fördjupningsmöten med sju olika myndigheter har gett, inte bara en bild av myndigheternas arbete men också en förståelse för vad som har redovisats. Mötena har även gett en tydligare bild av varför redovisningarna ser ut som de gör, vilka avgränsningar som har gjorts, hur arbetet har bedrivits och hur myndigheterna upplever arbetet. De har även tydliggjort vart det behövs mer stöd och tydligare inriktning i arbetet med samhällsviktig verksamhet.

Det finns en betydande skillnad i den information som går att utläsa i myndigheternas RSA-redovisningar och den information som tillhandahållits vid en närmare dialog. Dialogen har skapat en bättre förståelse för materialet som i sin tur underlättar för en vidare analys. En otydlighet i redovisningarna kan därmed ge utrymme för subjektiva tolkningar av myndigheternas arbete och eventuellt felaktiga slutsatser i efterföljande analyser.

Arbetet med samhällsviktig verksamhet

Majoriteten av myndigheterna ser arbetet med att identifiera samhällsviktig verksamhet som en integrerad del i RSA-processen. Något som har uppmärksamrats är att det finns otydlighet i varför uppgifterna ska redovisas i RSA-redovisningen, och då som en separat del. En myndighet ser inget annat syfte, med att identifiera samhällsviktig verksamhet, än att materialet ska användas som underlag för riskidentifieringen och konsekvensanalysen. Den upplevda otydligheten kan påverka de redovisningar som myndigheterna rapporterar in och kan i sin tur påverka den tolkning som görs av materialet.

Därmed finns det också risk för att analyser av myndigheternas arbete med samhällsviktig verksamhet som baseras på detta material kan bli missvisande.

Att den samhällsviktiga verksamhetens roll i RSA-arbetet upplevs som otydlig kan bero på bristande kommunikation gällande vikten av att identifiera och arbeta med samhällsviktig verksamhet, och hur detta arbete förhåller sig till myndigheternas övriga krisberedskapsarbete. Otydligheten kan även grunda sig i, som några myndigheter anser, att det inte är tydligt vad som ska göras efter identifieringen.

Ytterligare en aspekt som kan skapa otydlighet och tolkningsmöjligheter i arbetet är att MSBFS 2010:7 endast talar om en övergripande beskrivning av identifierad samhällsviktig verksamhet. Hur det förhåller sig till övriga redovisningspunkter framgår inte.

Arbetet efter identifieringen upplevs vara mer tydligt för de centrala myndigheter som har deltagit i fördjupningsmötena. Flera av dessa nämner att det ingår i deras ordinarie uppdrag då det bland annat omfattar tillsyn och uppföljning. En myndighet menar också att det finns lagstiftning där det ingår krav på att aktörerna inom det specifika ansvarsområdet ska bedriva arbete inom bland annat riskhantering och kontinuitetshantering. Att arbetet efter identifieringen kan upplevas som otydligt för länsstyrelserna kan bero på att de har en annan roll än en central myndighet. Detta då de identifierade samhällsviktiga verksamheterna inom det geografiska områdesansvaret ägs eller bedrivs av andra aktörer, som länsstyrelserna inte har mandat att styra eller direkt påverka.

Vilka som deltar och förhållandet till andra processer

Information om vilka som har deltagit i identifieringsarbetet kan ha betydelse för användning och bedömning av materialet. Det kan till exempel påverka i vilka sammanhang materialet kan användas, vilken vikt det får, hur det kan spridas och användas i vidare analyser. De flesta myndigheterna har inte tydligt redovisat vilka som har deltagit i identifieringsprocessen. En möjlig förklaring till detta skulle kunna vara att det är samma personer som har deltagit i det övergripande RSA-arbetet som har deltagit i identifieringen av samhällsviktig verksamhet. Frågan om vilka som har deltagit i identifieringen blir speciellt intressant i de fall man tydligt hänvisar till att identifieringen har gjorts i andra sammanhang.

Resultaten visar att den sammantagna redovisning som länsstyrelserna gör tydligt påverkas av myndigheternas tidigare arbeten med det s.k. pandemiuppdraget¹³ och Styrel¹⁴. Medan en del länsstyrelser har beskrivit att arbetena använts som en utgångspunkt för en ny identifiering, beskriver andra att det inte gjorts någon ytterligare utveckling av dessa arbeten för den

¹³ Pandemiuppdraget/planeringen har ett starkt fokus på att analysera upprätthållande personalförsörjning

¹⁴ Styrel utgår ifrån en situation där man har elbrist och kommer därför att påverka verksamheter som är elberoende

samhällsviktiga verksamhet som framgår i myndigheternas RSA-redovisningar. Det finns en risk att de tidigare arbetena kanske inte fångar in verksamheter och infrastruktur som inte tydligt påverkas av de scenarier och förutsättningar som ges för arbetena. Ett arbete som utgår från fler scenarier eller som sker oberoende av scenario kan tänkas fånga in fler verksamheter/infrastrukturer. Det uppstår också frågor om de identifieringar som gjorts så långt tillbaka som 2007 är aktuella och användbara även nu. Ytterligare en problematik som en del länsstyrelser lyfter fram är att materialet från Styrel omfattas av sekretess, vilket begränsar länsstyrelsernas möjlighet att få tillgång till och använda materialet.

Andra arbeten som har likheter och kopplingar till identifiering av samhällsviktig verksamhet är de arbeten som sker inom civilt försvar och totalförsvarsplaneringen. Flera länsstyrelser pekar på behovet av att samordna alla dessa arbeten som på ett eller annat sätt berör samhällsviktig verksamhet. Det kan vara lämpligt att tydliggöra kopplingen och beroendet mellan ovan nämnda processer för att utreda synergier och beskriva likheter och skillnader mellan dessa.

Scenarioberoende kontra scenarioberoende

Vissa typer av samhällsviktiga verksamheter blir mer tydliga vid olika scenarier. Detta tydliggörs vid flera av fördjupningsmötena där det pekas på att vilken samhällsviktig verksamhet som påverkas beror på vilken typ av händelse som inträffar. Scenariot kan påverka dels vilka verksamheter som är berörda men också vilken roll och betydelse de har. En myndighet beskriver också att de använder olika scenarier för att fånga in verksamheter som inte är så uppenbara att de är samhällsviktiga.

Utifrån resultatet uppstår tankar om för och nackdelar med olika angreppssätt för att identifiera samhällsviktig verksamhet. Scenarioberoende riskerar att bli svårhanterligt på grund av att det kan upplevas som omfattande och att det har en hög abstraktionsnivå. Att arbeta scenarioberoende kan också vara svårt att tillämpa på ett geografiskt område/ansvarsområde då det innefattar ett stort antal verksamheter som myndigheten inte själv äger eller bedriver eller har kunskap om. Samtidigt möjliggör angreppssättet att snabbt fånga in de mest centrala och uppenbara verksamheterna.

Scenarioberoende analyser kan upplevas som lättare att arbeta med då de begränsar kontexten och ökar tydligheten av berörda verksamheters roller och betydelse vid en händelse. Samtidigt innebär ett scenarioberoende angreppssätt att man behöver arbeta utifrån flera scenarier för att täcka in så många verksamheter som möjligt, vilket kan vara resurskrävande.

Begreppet samhällsviktig verksamhet

På samma sätt som i återkopplingsrapporten för 2012 kan man se att myndigheterna, förutom samhällsviktig verksamhet, använder andra begrepp så som prioriterande åtagande, vitala funktioner och samhällsviktig/kritiskt infrastruktur. Även tolkning och innebörden av begreppet samhällsviktig verksamhet varierar. Det tydliggörs bland annat genom att myndigheterna ser det som allt från skydd av en fysisk infrastruktur till att det rör sig om en

aktivitet. Osäkerheten kring begreppet betydelse kan även vara förklaringen till att det i flera redovisningar under avsnittet om myndighetens ansvarsområde, ges beskrivningar på verksamhet som mycket väl skulle kunna definieras som samhällsviktig, men som senare inte redovisas under avsnittet om samhällsviktig verksamhet. Detta kan tyda på att begreppet inte är tydligt eller applicerbart för alla rapporterande aktörer mot bakgrund av den stora variationen av uppdrag och verksamheter som myndigheterna har. En annan anledning kan vara att andra begrepp används i lagstiftningar som styr verksamheten eller i de metoder som man har använt i analysarbetet.

Lämplig detaljeringsnivå, information och kommunikation

Även årets resultat visar att myndigheterna redovisar samhällsviktig verksamhet på olika detaljeringsnivåer. Det aktualiserar frågan om att utformningen av redovisningspunkten är tolkningsbar och svårtolkad. Detta kan också bero på att, som vissa aktörer har uttryckt, syftet med identifieringen är oklar. Vad som är en lämplig detaljeringsnivå för redovisningen bör ställas i relation till frågorna om syftet, sekretess, informationsdelning och kommunikation.

En fråga som behöver tydliggöras är hur kommunikation och informationsdelning bör ske utifrån resultatet av identifieringen. Resultaten visar på att myndigheterna efter identifieringen inte meddelar eller kommunicerar resultatet med de verksamheter som har blivit identifierade. Detta kan ses som en brist i arbetet med att skydda samhällsviktig verksamhet.

Resultatet tyder även på att det finns behov av att utveckla frågorna hur om kommunikation och informationsdelning ska ske mellan aktörerna i allmänhet och mellan myndigheterna i synnerhet.

5. Slutsatser och rekommendationer

En slutsats som har stärkts genom fördjupningsmötena är att redovisningarna av samhällsviktig verksamhet, som de ser ut idag, har en begränsad användbarhet. Det har framkommit flera aspekter som påverkar användbarheten, till exempel skillnader i omfattning och detaljeringsgrad, tolkning av syfte, tolkning och användning av begrepp, förankring av arbetet hos berörda aktörer och vilka som har deltagit i arbetet.

Fördjupningsmötena stärker bilden av att de centrala myndigheterna har en mycket större variation av uppdrag och verksamheter än länsstyrelserna, vilket påverkar hur generaliserbart resultatet för dessa är. Det är också en viktig aspekt att ta hänsyn till i det fortsatta utvecklingsarbetet med skydd av samhällsviktig verksamhet och RSA.

Ytterligare en slutsats är att myndigheterna ställer frågor om eller ifrågasätter flera grundläggande aspekter av arbetet med samhällsviktig verksamhet. Till exempel syfte med identifiering och redovisning, tolkning och användning av begreppet samhällsviktig verksamhet, avgränsning gällande detaljeringsnivå och vem som identifierar och redovisar vad.

Därför finns ett stort behov av att fortsatt utveckla systematiken och samordningen av frågorna, samt att beskriva helheten med samhällsviktig verksamhet kopplat till det övriga krisberedskapsarbetet.

I syfte att förbättra arbetet med myndigheters redovisningar av samhällsviktig verksamhet ges slutligen följande rekommendationer.

MSB rekommenderar att de redovisande myndigheterna:

- använder sig av den definition som framgår av föreskriften vid redovisning av identifierad samhällsviktig verksamhet.
- i sina redovisningar, skiljer på identifierad samhällsviktig verksamhet som bedrivs av myndigheten respektive verksamhet inom det geografiska området/ansvarsområdet.
- tillsammans med andra myndigheter, arbetar för att tydliggöra ansvarsfördelningen för att identifiera och analysera samhällsviktig verksamhet, t.ex. då en och samma verksamhet eller infrastruktur:
 - finns i flera län, berör flera geografiska områdesansvar eller
 - fler centrala myndigheters ansvarsområden.
- utvecklar informationen till, och kommunikationen med, de verksamheter som har identifierats och förekommer i redovisningen.

MSB ser med bakgrund av rapportens resultat behov av att utveckla stödet genom att:

- tydliggöra syftet med att redovisa identifierad samhällsviktig verksamhet.
- tydliggöra på vilken detaljeringsnivå myndigheterna ska redovisa samhällsviktig verksamhet.
- ge stöd i hur aktörerna kan arbeta vidare med den identifierade samhällsviktiga verksamheten.
- fortsätta utveckla dialogen med aktörerna kring deras arbete med samhällsviktig verksamhet och RSA t.ex. genom fördjupningsmöten.
- fortsätta utveckla stödet för samhällsviktig verksamhet vid RSA-konferensen 2015.
- tydliggöra/utreda/ge stöd i hur identifierade verksamhetsutövare bör få information om att de bedöms bedriva samhällsviktig verksamhet.
- tillsammans med andra myndigheter fortsätta tydliggöra och utveckla begrepp som används inom området skydd av samhällsviktig verksamhet.
- i det fortsatt utvecklingsarbete beakta kopplingen och synergier mellan RSA, Styrel, civilt försvar och totalförsvarsplaneringen.
- följa och utvärdera utvecklingen inom myndigheternas arbete med RSA med anledning av att det i de nya föreskrifterna föreslås:
 - att redovisning av samhällsviktig verksamhet sker utifrån lokal, regional och nationell nivå
 - att den särskilda förmågebedömningen som tydligt utgår från ett scenario utgår

Sedan rapporten *risk- och sårbarhetsanalyser 2012, återkoppling av myndigheters redovisningar baserade på risk- och sårbarhetsanalyser* har MSB det senaste året bedrivit arbete med att ta fram nya föreskrifter för RSA, anordna en första återkommande konferens med fokus på RSA-frågor, utarbetat en vägledning för identifiering av samhällsviktig verksamhet och fortsatt utveckla arbetet med återkopplingsrapporten.

Referenslista

Energimyndigheten 2013, Styrel, www.energimyndigheten.se
(<http://www.energimyndigheten.se/sv/Offentlig-sektor/Trygg-energiforsorjning/Elforsorjning/Strategier-for-en-saker-elforsorjning/Styrel/>)

Förordning (1995:1300) om statliga myndigheters riskhantering

MSBFS 2010:7, Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrifter om statliga myndigheters risk- och sårbarhetsanalyser

MSB, 2011, Ett fungerande samhälle i en föränderlig värld: nationell strategi för skydd av samhällsviktig verksamhet, MSB266 – december 2011

MSB, 2011. Vägledning för risk- och sårbarhetsanalyser, MSB245 – april 2011
MSB, 2013.

MSB, 2012. Beslut om inlämning av risk- och sårbarhetsanalyser inklusive särskild förmågebedömning 2102, dnr 2012-4367

MSB, 2013. Handlingsplan för skydd av samhällsviktig verksamhet, MSB597 – december 2013

MSB, 2013. Risk- och sårbarhetsanalyser 2012, återkoppling av myndigheters redovisningar baserade på risk- och sårbarhetsanalyser, MSB588 – augusti 2013

MSB, 2014. Inriktning för MSB:s verksamhet 2015-2018, Utgångspunkt för verksamhetsplanering, Dnr 2014-3042

MSB, 2014. Risker och förmågor 2013: Redovisning av regeringsuppdrag om nationell risk- och förmågebedömning, MSB658 – april 2014
Regeringens proposition 2005/06:133. Samverkan vid kris – för ett säkrare samhälle

Regleringsbrev för budgetåret 2013 avseende Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (Fö2013/1257/SSK)

SFS 2010:1074 Förordning av ändring i förordningen (2006:942) om krisberedskap och höjd beredskap

Socialstyrelsen, Pandemiberedskap, www.socialstyrelsen.se
(<http://www.socialstyrelsen.se/smittskydd/beredskap/pandemi>)

Bilaga 1: Frågeunderlag för genomgång av redovisningar 2013

Här redovisas de frågeställningar som har använts som stöd för genomläsning av redovisningarna samt vilka kategorier och underkategorier som resultatet har delats in i.

1. Används specifika metoder eller verktyg för att identifiera samhällsviktig verksamhet?
Ja/Nej/Kommentar
2. Vilka har deltagit i identifieringsarbetet?
Interna/Externa (Offentliga/Privata)/Kommentar
3. När gjordes identifieringen och hur ofta uppdateras den?
Identifiering (Framgår/Framgår ej)/Uppdatering (Framgår/Framgår ej)/Kommentar
4. Vilket underlag har använts?
RSA (Kommuners/Landstings/Övriga)/Andra arbeten eller processer/Annat/Kommentar
5. Framgår det om det är en sammanställning av kommunernas och landstingets RSA-redovisningar eller en regional bedömning? (endast för länsstyrelser)
Sammanställning/Bedömning/Oklart/Kommentar
6. Anges brist på information/underlag för att identifiera samhällsviktig verksamhet?
Ja/Nej/Kommentar
7. Vilken definition av samhällsviktig verksamhet har tillämpats?
MSBFS 2010:7/Strategin för skydd av samhällsviktig verksamhet/Annan/Oklart/Kommentar
8. Anges om värden eller kriterier tillämpas för att identifiera samhällsviktig verksamhet?
Ja/Nej/kommentar
9. Anges en motivering till den identifierade samhällsviktiga verksamheten?
Ja(Villkor 1/Villkor 2/detaljerat eller fördjupat)/Nej/Kommentar
10. Anges samhällsviktig verksamhet för myndigheten och ansvarsområdet?
Myndigheten/Ansvarsområdet/Oklart/Kommentar
11. På vilken nivå ges en beskrivning av samhällsviktig verksamhet?

Sektor/Viktig samhällsfunktion/Samhällsviktig verksamhet/Annan/Kommentar

12. Identifieras samhällsviktig verksamhet som ägs eller bedrivs av privata aktörer?

Ja/Nej/Oklart/Kommentar

13. Görs kopplingar till andra arbeten eller processer som berör samhällsviktig verksamhet?

Ja/Nej/Kommentar

14. Framgår det tydligt om redovisningen av samhällsviktig verksamhet är en fullständig beskrivning eller endast utgör exempel?

Exempel/Fullständig/går inte att utläsa/Kommentar

15. Görs skillnad/gruppering på olika samhällsviktiga verksamheter?

Nivå/Viktighet/Prioritet/Görs ej/Kommentar

16. Görs kopplingar mellan egna samhällsviktiga verksamheter och andra aktörers beroenden av dem?

Ja/Nej/Kommentar

17. Finns det information i andra avsnitt som implicit eller explicit skulle kunna ses som samhällsviktig verksamhet?

Ja/Nej/Kommentar

Bilaga 2: Diskussionsunderlag för fördjupningsmöten

1. Vart ligger arbetet med samhällsviktig verksamhet, organisatoriskt och processmässigt?
2. Hur upplevs arbetet med att identifiera samhällsviktig verksamhet?
3. Vilka har deltagit i identifierings- och analysarbetet?
4. Kommunikeras identifierad samhällsviktig verksamhet till berörda aktörer - interna och externa?
5. Använder ni er av andra analyser och identifieringsarbeten? (exempelvis Styrel och pandemi)
6. Är det en fullständig redovisning av samhällsviktig verksamhet eller exempel/urval?
7. Länsstyrelser: beskriv hur ni ser på ansvarsfördelningen mellan kommuner och länsstyrelser i identifieringsarbetet och redovisningen
8. Hur jobbar ni vidare med samhällsviktig verksamhet efter identifieringsarbetet?
9. Har ni något övrigt som ni vill tillägga kopplat till redovisningen?

